

บันทึก

เรื่อง บริษัทแสงฟ้าโภชนาอุตสาหกรรม จำกัด ขออนุญาตนำ Penicillin G.Potassium
เข้ามาในราชอาณาจักร (คำว่า “ยา” ตามพระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐
และคำว่า “อาหาร” ตามพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหาร พ.ศ. ๒๕๐๗)

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี มีหนังสือถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่
สร.๐๒๐๓/๒๐๐๑๒ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๑๗ ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้
ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมายที่กระทรวงสาธารณสุขหรือในกรณีที่ บริษัทแสงฟ้าโภชนา
อุตสาหกรรม จำกัด ได้สั่ง Penicillin G. Potassium เข้ามาในราชอาณาจักรโดยมิได้รับอนุญาต
และมาขอรับอนุญาตจากกรมส่งเสริมสาธารณสุขในภายหลังซึ่งกรมส่งเสริมสาธารณสุขสั่งไม่
อนุญาต บริษัทฯ ได้ยื่นขอผ่อนผันโดยอ้างว่าสั่งมาเพื่อใช้เป็นส่วนประกอบในการผลิตผงชูรส
กรมส่งเสริมสาธารณสุขพิจารณาแล้วเห็นว่า โดยลักษณะแห่งตัวของ Penicillin G. Potassium
เองแล้วเป็นยาตามความหมายแห่งบทนิยามคำว่า “ยา” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติยา พ.ศ.
๒๕๑๐ และได้มุ่งหมายสำหรับใช้เป็นอาหารตามบทนิยามคำว่า “ยา” ในวรรคสองแห่งมาตรา
ดังกล่าวด้วย เพราะตัวของ Penicillin G. Potassium เป็นตัวช่วยผลิตผงชูรสซึ่งผลผลิตสำเร็จรูป
แล้วจะไม่มี Penicillin G. Potassium เหลืออยู่เป็นส่วนประกอบหรือผสมอยู่อีกเลย แต่ใน
ขณะเดียวกันเมื่อพิจารณาตามบทนิยามคำว่า “อาหาร” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติควบคุม
คุณภาพอาหาร พ.ศ. ๒๕๐๗ แล้ว Penicillin G. Potassium ก็เป็นวัตถุที่ใช้เป็นส่วนผสมในการ
ผลิตอาหารอาจถือว่าเป็นอาหารได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๘) ได้
พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้วเห็นว่า การที่จะพิจารณาว่า Penicillin G. Potassium เป็นยาหรือไม่
นั้น ย่อมต้องพิจารณาตามบทนิยามของคำว่า “ยา” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติยา พ.ศ.
๒๕๑๐^๑ ซึ่งผู้แทนกระทรวงสาธารณสุขได้ชี้แจงว่า Penicillin G. Potassium เป็นวัตถุที่รับรองไว้

^๑ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ยา” หมายความว่า

(๑) วัตถุที่รับรองไว้ในตำรายาที่รัฐมนตรีประกาศ

(๒) วัตถุที่มุ่งหมายสำหรับการวิเคราะห์ บำบัด บรรเทา รักษา หรือป้องกันโรคหรือ
ความเจ็บปวดของมนุษย์ หรือสัตว์

(๓) วัตถุที่มุ่งหมายสำหรับให้เกิดผลแก่สุขภาพ โครงสร้างหรือการกระทำหน้าที่ใด ๆ ของ
ร่างกายของมนุษย์หรือสัตว์ที่รัฐมนตรีประกาศ

วัตถุตาม (๑) หรือ (๒) ไม่รวมถึงวัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้เป็นอาหาร เครื่องกีฬา
เครื่องสำอาง เครื่องมือที่ใช้ในการประกอบโรคศิลปะและส่วนประกอบของเครื่องมือที่ใช้ในการนั้น

ในดำรยาที่รัฐมนตรีประกาศ และเป็นวัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้ในการบำบัดและรักษาความเจ็บป่วยของมนุษย์ ฉะนั้น Penicillin G. Potassium จึงเป็นยาตามความหมายแห่งมาตรา ๔ (๑) และ (๒) ส่วนข้อยกเว้นที่ว่า วัตถุที่เป็นยาดังกล่าวไม่รวมถึงวัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้เป็นอาหารนั้นนอกจากกรมส่งเสริมสาธารณสุขจะยืนยันว่าไม่เป็นวัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้เป็นอาหารแล้ว การจะวินิจฉัยว่าวัตถุนั้นไม่ใช่ยา ควรเป็นที่แน่ชัดว่าวัตถุนั้นมีความมุ่งหมายสำหรับใช้เป็นอาหารด้วย แต่ Penicillin G. Potassium ที่ได้ขอให้วินิจฉัยในเรื่องนี้ไม่เป็นวัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้เป็นอาหาร แม้จะเป็นวัตถุที่อาจจะนำไปเป็นส่วนผสมในการผลิตผงชูรสซึ่งอาจทำให้เข้าใจว่าอยู่ในความหมายของคำว่า “อาหาร” ตามพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหาร พ.ศ. ๒๕๐๗ มาตรา ๔ (๓)^๒ ก็ตาม ก็ยังไม่เป็นอาหารตามความในพระราชบัญญัติ พ.ศ. ๒๕๑๐ เพราะจะนำบทนิยามตามพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหาร พ.ศ. ๒๕๐๗ มาใช้กับพระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐ ไม่ได้ ดังนั้น Penicillin G. Potassium ที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรรายนี้ยังคงมีสภาพเป็น “ยา” ตามพระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐

(ลงชื่อ) ส. โหตระกิตย์

(นายสมภพ โหตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๑๗

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“อาหาร” หมายความว่า

(๑) วัตถุทุกชนิดที่คนกินหรือดื่ม แต่ไม่รวมถึงยาตามกฎหมายว่าด้วยการขายยา

(๒) วัตถุที่คนใช้เป็นของขบเคี้ยวหรืออมเป็นอาหาร

(๓) วัตถุที่ใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตอาหาร รวมทั้งสีและเครื่องปรุงแต่งกลิ่นรส

ฯลฯ

ฯลฯ